

En pilotstudie i 14 klassrum

Under hösten 2016 och våren 2017 har 14 lärare i Stockholm deltagit i ett pilotprojekt för att prova en svensk version av ett internationellt forskningsbeprövat arbetssätt. Fokus för studien var att undersöka hur lärare och elever upplevde att arbeta med PAX, och vilken effekt det hade på trygghet och studiero i klassrummet. Pilotstudien har genomförts av Karolinska Institutet med finansiering av Folkhälsomyndigheten.

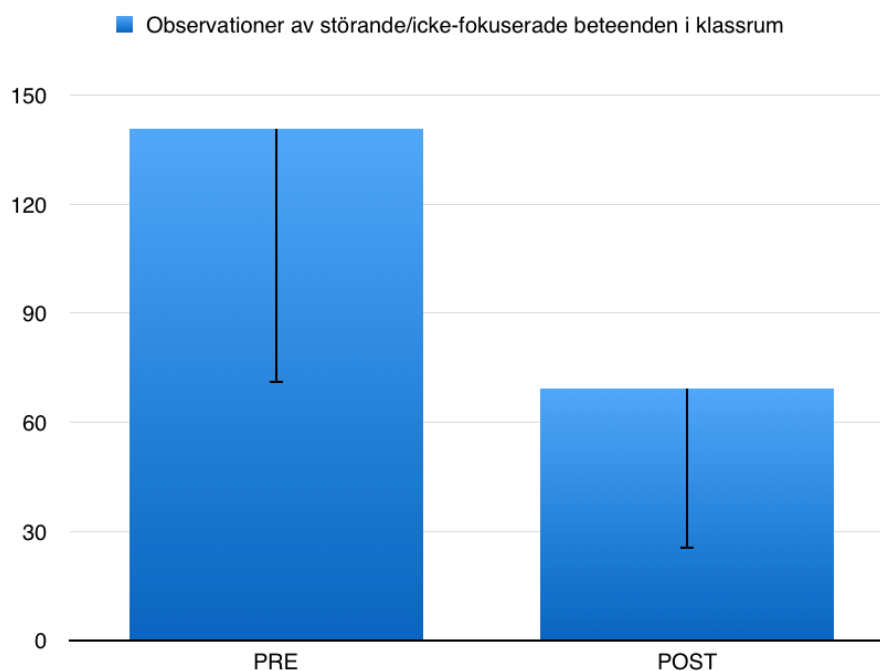

PAX är en modell med flera olika verktyg som läraren använder i klassrummet. Det första steget handlar om att lärare och elever tillsammans formulerar en vision för hur man vill agera gentemot varandra i klassrummet. Visionen blir ett ramverk för att sedan hålla en daglig dialog i hur eleverna i olika arbetsmoment tillsammans kan bidra till att levandegöra visionen.

"Det går att koppla in värdegrunden till PAX väldigt bra. Och värdegrunden ska inte vara en lektion i veckan utan något man gör varje dag. Värdegrunden ska leva hela tiden. Då blir det här väldigt smidigt att använda som ett sätt att arbeta med värdegrunden."

– Lärare årskurs 1

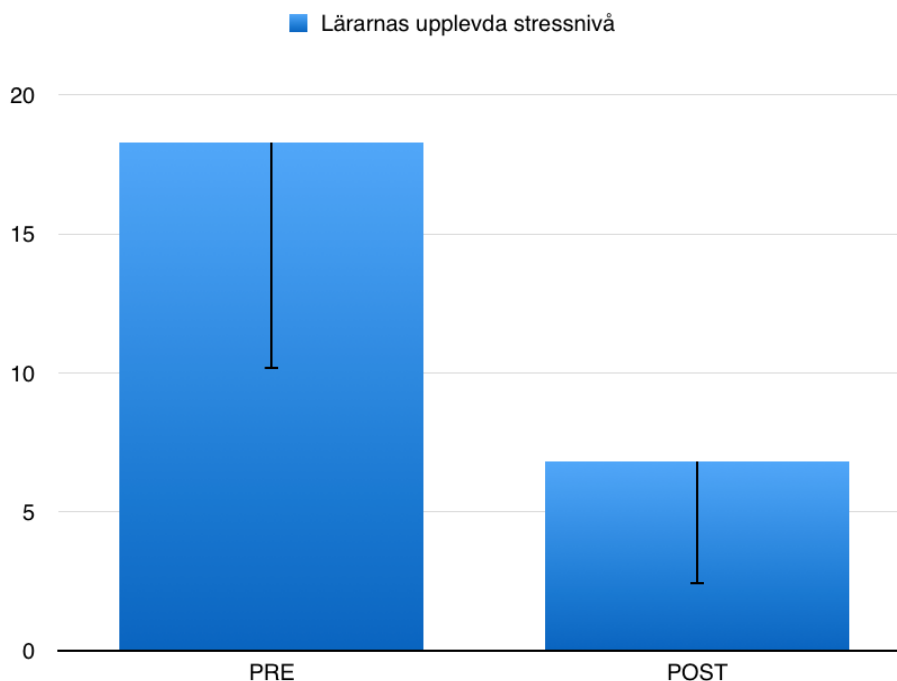
Internationella studier har sedan länge visat att PAX är ett effektivt sätt att skapa trygghet och studiero i klassrummet. Pilotstudien avsåg bland annat att undersöka om samma effekter kunde nås i svenska klassrum, med en version av PAX som anpassats till svenska förhållanden. Resultaten visade en klart förbättrad studiero. Efter att ha arbetat med PAX i cirka fem månader minskade antalet störande eller ofokuserade handlingar i genomsnitt med 50% i de 14 klassrummen som deltog i studien.

En liknande bild gav lärarna i sina beskrivningar. I början av studien fick alla lärare besvara en enkät om eleverna med samtycke till deltagande i studien, för att skatta vilka styrkor och svagheter de uppvisar i klassrummet. Efter fem månader av att arbeta med PAX gjorde lärarna om samma skattning. Resultaten visar signifikanta förbättringar på alla delar, med störst effekter på elevernas hyperaktivitet och samarbetsfärdigheter.

De elever som deltog i studien fick beskriva hur de upplevt det att arbeta med PAX i skolan. Svaren var mycket positiva, och när de fritt fick beskriva sin upplevelse handlade många av deras kommentarer om att det blir lugnt och tryggt i klassrummet. Även lärarna besvarade frågor om sin upplevelse av att använda PAX, och gav en positiv bild med rekommendationen att även andra lärare skulle ha glädje av att ta del av PAX.

Ett lugnare och mer fokuserat klassrum är inte bara trevligt för eleverna, det är även viktigt för lärarnas trivsel. Av den anledningen fick alla lärare i början av studien svara på frågor om hur stressade de känner sig och hur nöjda de var med undervisningen i klassrummet. Efter studien fick de besvara samma frågor igen. Även där blev resultaten tydligt positiva. I genomsnitt sjönk lärarnas upplevelse av stress till en tredjedel av vad den var vid studiens början och de uppgav sig även mer nöjda med hur undervisningen fungerat den senaste tiden.

Sammanfattningsvis är studiens resultat positiva. En vetenskaplig begränsning är dock att effekterna inte jämförts med andra klassrum som inte använt PAX under samma tidsperiod. Framåt kommer två saker att ske med PAX. Vi planerar för att göra en större studie, för att bl.a. jämföra effekterna med klassrum som inte använder PAX i skolan. Parallellt med det kommer vi att arbeta för att PAX ska bli tillgängligt för fler lärare och skolor.

Vi vill tacka alla lärare som arbetat hårt med att lära sig PAX och samla in alla uppgifter som behövs till studien. Ett stort tack också till alla föräldrar som gett sitt samtycke till sina barns deltagande i studien, och naturligtvis ett tack till alla elever som varit med och gjort sitt klassrum lugnare och tryggare!

Hela studien kan laddas ner från <http://bit.ly/PAXpilotSWereport>

Mera information finns också på www.paxiskolan.se